

Stedelijk Museum

Paulus Potterstraat 13
1071 CX Amsterdam

Postbus 75082
1070 AB Amsterdam
Telefoon 020-5732.911
Telefax 020-675 27 16
Telex 12830 Stemu
Telegramadres Stemusea

Persbericht

20 maart 2001

De nieuwe ambtsketen

tentoonstelling 19 mei - 15 juli 2001

Burgemeesters, columnisten en zelfs een carnavalsprins spraken zich er al over uit: het idee om nieuwe ambtsketens te laten ontwerpen die passen bij de burgemeester van vandaag de dag. In 1997 werd een werkgroep in het leven geroepen door de toenmalige burgermoeder van Hellevoetsluis, Marie van Rossen, en (nu) staatssecretaris Annelies Verstand, om de ambtsketen de 21ste eeuw binnen te loodsen. Zij vonden dat het traditionele waardigheidsversiersel een nieuwe vorm behoefde: minder zwaar, makkelijker hanteerbaar en vooral ook geschikt voor de vrouwenborst. Dankzij de werkgroep zijn door verschillende Nederlandse gemeenten opdrachten uitgegaan voor nieuwe kettingontwerpen. Het resultaat: negen ontwerpen voor hedendaagse ambtsketens die vanaf 19 mei in het Stedelijk te zien zijn.

Twee van die ontwerpen zijn inmiddels daadwerkelijk in gebruik genomen: de ambtsketens voor de burgemeesters van Emmen (ontworpen door Ted Noten) en Barneveld (een ontwerp van Philip Sajet). Opvallend in de nieuwe ketens is de diversiteit van toegepaste materialen en vormen. Zilver wordt nog wel gebruikt maar vaak in combinatie met ander materiaal. Sajets schakelketting is gemaakt van zilver en goud; op sommige schakels zijn in rood email de contouren gevat van de verschillende kernen die deel uitmaken van de gemeente Barneveld. De keten van Ted Noten is gemaakt op basis van de vliedervorm. Toepasselijk voor de 'glasgemeente' Leerdam ontwierp Dinie Besems een open schakelketting met de tekst 'Je Maintiendrai', en bij wijze van penning een 'buts' (vroeger veel gebruikt in glas-in-lood-werk). Evelien Sipkes maakte voor Hellevoetsluis een lichte, zilveren ketting als een maliënkolder waar het gemeentewapen in verwerkt is. Marcel Wanders interpreteerde de opdracht die de gemeente Roosendaal hem gaf nog veel vrijer, en maakte een ontwerp voor een hedendaags ambtskostuum, gebruikmakend van de garderobe van de burgemeester. Op de zilveren knoop van het jasje is het stadswapen geëtst. Andere ontwerpen die in het Stedelijk worden getoond zijn van Peggy Bannenberg (voor de gemeente Oisterwijk), Ruudt Peters en Susanne Klemm (beiden niet voor een specifieke stad).

Van alle ontwerpen staat vast dat ze de traditionele ambtsketen, die teruggaat op een Koninklijk Besluit van 1852, nieuw leven inblazen. In het Stedelijk worden ontwerpen, modellen en prototypen getoond en natuurlijk de twee uitgevoerde ketens.

Symposium 18 mei

Ter gelegenheid van de presentatie organiseert het Stedelijk een symposium over de ambtsketen. Daarin wordt niet alleen ingegaan op de specifieke problemen die bij het ontwerpen van dit beladen sieraad komen kijken. Ook controverses die het initiatief van de werkgroep Ambtsketens heeft opgeroepen, komen aan de orde: de discussie over de wenselijkheid om vrouwvriendelijke ambtsketens te laten ontwerpen, de twijfel over de noodzaak van een hedendaags vormgegeven keten als teken van modern bestuur, en de onwil bij sommige gemeentebesturen geld vrij te maken voor wat zij vaak beschouwen als een luxe-artikel in plaats van een bijdetijds communicatiemiddel.

Tentoonstelling en symposium kwamen tot stand in samenwerking met de Werkgroep Ambtsketens en kunsthistorica Liesbeth den Besten.

Voor meer informatie: 020-5732656 of: j.bouwhuis@stedelijk.nl